

# POKRETNE KNJIŽNICE BUDUĆNOSTI: 17. HRVATSKA KONFERENCIJA O POKRETNIM KNJIŽNICAMA I 11. FESTIVAL BIBLIOBUSA

Robert Fritz, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica



*Festival bibliobusa - Virovitica*

Početak lipnja 2025., Virovitica je bila prostor susreta, razmjene i vidljivosti pokretnih knjižnica u Hrvatskoj. U organizaciji Komisije za pokretne knjižnice i Komisije za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva, uz domaćinstvo Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica, 5. i 6. lipnja 2025., održana je 17. hrvatska konferencija o pokretnim knjižnicama i 11. festival bibliobusa naziva *Pokretne knjižnice budućnosti – otvoreni put do korisnika*.

Virovitica kao domaćin ima simboličku i razvojnu dimenziju. Upravo je na području Virovitičko-podravске županije nedavno uspostavljena nova bibliobusna služba, čime je dodatno osnažena nacionalna mreža pokretnih knjižničnih usluga. Time je susretu potvrđen kontinuitet Pokretne knjižnice u Hrvatskoj ne samo da opstaju nego se sustavno razvijaju i prilagođavaju suvremenim potrebama zajednice.

Festival bibliobusa pretvorio je gradsko središte u otvoreni prostor knjižnice. Bibliobusi su, parkirani u nizu ispred zgrade knjižnice, postali izložbeni prostori, mjesta susreta i dijaloga. Prvi su put sve hrvatske bibliobusne službe – njih šesnaest – bile okupljene na jednome mjestu. Ta činjenica sama po sebi svjedoči o postignutoj razini razvoja mreže pokretnih knjižnica u Republici Hrvatskoj. Otvorenje Festivala, uz sudjelovanje predstavnika struke, lokalne i regionalne samouprave te Ministarstva kulture i medija RH, naglasilo je važnost institucionalne potpore razvoju pokretnih knjižničnih usluga. Festival je otvorila

ministrica kulture i medija dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, ističući dostupnost knjige i znanja kao temelj kulturne politike usmjerene prema ravnopravnosti pristupa.

Posebnoj dinamici prvoga dana pridonijeli su brojni organizirani dolasci djece iz vrtića i osnovnih škola. Više od 550 djece razgledalo je vozila, upoznao se s fondom i programima te sudjelovalo u animacijskim sadržajima. Razgledavanje unutrašnjosti bibliobusa – polica, zbirke, informatičke opreme te prostora za rad – približilo je djeci i građanima svakodnevnicu pokretne knjižnice, ali i složenost organizacije takve usluge. *Online izbor Mistera bibliobusa 2025.* unio je vedrinu i dodatno potaknuo interes javnosti, a priznanje je pripalo bibliobusu Gradske knjižnice Marka Marulića Split.



*Posjet učenika Festivalu bibliobusa*

Stručni program, održan u Tehnološko-inovacijskom centru Virovitica, okupio je više od 100 sudionika iz devet zemalja. Konferencija je međunarodno prepoznata. Četiri pozvana izlaganja opisala su organizacijske modele i izazove mobilnih knjižničnih usluga u Sjedinjenim Američkim Državama, Estoniji, Ukrajini i Hrvatskoj. Iz perspektive različitih društvenih i političkih konteksta, otvorena su pitanja dostupnosti, održivosti, tehnološke transformacije vozila te uloge pokretnih knjižnica u kriznim situacijama. Prijavljena izlaganja hrvatskih i inozemnih sudionika obuhvatila su teme reorganizacije mreže stajališta, razvoja novih programa, brendiranja i promidžbe bibliobusnih službi te rada s djecom i mladima. Posebno su istaknuti primjeri rada u ruralnim sredinama gdje pokretne knjižnice često predstavljaju jedinu stalnu kulturnu i informacijsku točku u zajednici. Dvadeset i dva posterska izlaganja pružila su pregled aktualnog stanja u pojedinim službama: od nabave novih vozila i tehničkih rješenja, preko programa za predškolsku djecu i obitelji, do aktivnosti usmjerenih na razvoj medijske i informacijske pismenosti. Najboljim posterom proglašen je rad Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci *Bebe u bibliobusu*, koji je ukazao na važnost uključivanja najmlađih korisnika u pokretne knjižnične programe. Održavanje konferencije neposredno uoči 9. lipnja – Dana hrvatskih bibliobusa, dodatno je naglasilo značaj pokretnih knjižnica u nacionalnom knjižničnom sustavu. Danas u Hrvatskoj djeluje 16 pokretnih knjižnica s ukupno 19 vozila koje pokrivaju 201 jedinicu lokalne samouprave i gotovo 700 stajališta.



| Konferencija o pokretnim knjižnicama - Virovitica

Susret u Virovitici potvrdio je da bibliobus nije samo tehničko rješenje za udaljena područja, nego pokretni kulturni prostor koji osigurava kontinuitet čitateljskih navika, podupire obrazovne procese i doprinosi društvenoj uključenosti. Ujedno je pokazao da se razvoj pokretnih knjižnica temelji na suradnji službi, različitih razina upravljanja te knjižnica i njihovih zajednica.

U tom smislu, virovitička konferencija i festival nisu bili samo prigodno okupljanje, nego snažna potvrda da pokretne knjižnice u Hrvatskoj imaju jasnu perspektivu – otvoreni put do korisnika, ali i prema novim oblicima stručne suradnje te inovacijama.



| Domaćini Konferencije i Festivala bibliobusa